

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มส่งเสริมการใช้กฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๕๒

ที่ สธ.๐๙๔๕.๐๔/ ๕๓

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเผยแพร่ข้อมูลความรู้

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข (ผ่านประธานคณะกรรมการ PMQA หมวด ๔)

ตามตัวชี้วัดที่ ๒.๒ ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนองค์กรสร้างสุข มิติที่ ๒ การจัดการข้อมูลและความรู้ (Data Management & Knowledge Management) โดยได้มีการกำหนดให้บุคลากรของกรมอนามัยมีการจัดการความรู้ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขได้มอบหมายให้บุคลากรทุกกลุ่มส่งข้อมูลความรู้เพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข นั้น

กลุ่มส่งเสริมการใช้กฎหมาย ได้ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งข้อมูลความรู้ของบุคลากร (รอบหกเดือนหลัง ปีงบประมาณ ๒๕๖๓) จำนวน ๘ เรื่อง รายละเอียดตามที่แนบมา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดอนุมัติให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางสาวสุกญา คุณวโรตม์)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมการใช้กฎหมาย

อนุมัติ

(นางสาวอำพร บุตรังษี)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

26 มิ.ย. 63
14.30 น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มพัฒนางานกฎหมาย ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๕๖

ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๓/ ๑๐๕๖

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอส่งข้อมูลความรู้ (Data Management & Knowledge Management)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ตามตัวชี้วัดที่ ๒.๒ ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนองค์กรสร้างสุข มิติที่ ๒ การจัดการข้อมูลและความรู้ (Data Management & Knowledge Management) ได้กำหนดให้บุคลากรของกรมอนามัยมีการจัดการความรู้ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขได้มอบหมายให้บุคลากรทุกกลุ่มส่งข้อมูลความรู้เพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ทั้งนี้ให้ผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการหมวด ๔ การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ นั้น

คณะกรรมการหมวด ๔ การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ได้รับข้อมูลความรู้ของบุคลากร จากกลุ่มส่งเสริมการใช้กฎหมาย จำนวน ๘ เรื่อง โดยคณะกรรมการหมวด ๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ได้ทำการตรวจสอบข้อมูลความรู้เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดอนุมัติให้เผยแพร่บนเว็บไซต์ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

(นางสาวพรรณวาท อุดมผล)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ประธานคณะกรรมการหมวด ๔

การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

อนุมัติ

(นางสาวอำพร บุตรังษี)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

กรมอนามัย
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

คำถามที่พบบ่อย ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19
“การผลิตหน้ากากอนามัย เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่”

นางสาวสุกัญญา คุณวโรตม์
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ซึ่งเป็นโรคระบาดที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 และแพร่ไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว โรคโควิด 19 สามารถแพร่กระจายจากคนสู่คนผ่านทางทางไอ จาม สัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลั่งของผู้ติดเชื้อ เช่น น้ำมูก น้ำลาย เป็นต้น ทุกประเทศจึงมีการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอย่างเข้มงวด โดยประเทศไทยได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID -19)) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ หอบเหนื่อย หรือมีอาการของโรคปอดอักเสบ ในรายที่มีอาการรุนแรงจะมีอาการระบบทางเดินหายใจล้มเหลว และอาจถึงขั้นเสียชีวิต นายกรัฐมนตรีได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ประกาศข้อกำหนดตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ออกข้อกำหนดและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็วและป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น โดยมาตรการที่สำคัญมากประการหนึ่งคือ การสวมหน้ากากอนามัย ซึ่งประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและตื่นตัวต่อการป้องกันและควบคุมโรคโควิด 19 ส่งผลให้หน้ากากอนามัยขาดตลาดและมีราคาแพง ดังนั้น จึงมีผู้ประกอบการดำเนินการผลิตหน้ากากอนามัยและหน้ากากผ้าเพื่อจำหน่ายเป็นจำนวนมาก จากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ ทำให้มีผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ปรึกษาหารือการตีความข้อกฎหมายเข้ามายังศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขเป็นจำนวนมาก ว่า “การผลิตหน้ากากอนามัย” เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย ในฐานะที่มีบทบาทหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไปในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายที่กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบังคับใช้ภายในเขตพื้นที่ เพื่อควบคุมดูแลการประกอบกิจการต่างๆ ในพื้นที่ ซึ่งในสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 นี้ ราชการส่วนท้องถิ่นควรต้องกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด โดยจะเป็นการดำเนินงานที่เสริมกันกับมาตรการตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขมีช่องทางการให้บริการตอบข้อหารือทั้งทางเว็บไซต์ Line group ทางหนังสือราชการ และทางโทรศัพท์

ความรู้ที่นำมาใช้ ประกอบด้วย **ความรู้ด้านกฎหมาย** เช่น คู่มือพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม คู่มือแนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558 **ความรู้ด้านวิชาการ** เช่น กระบวนการผลิตหน้ากากอนามัย และการค้นคว้าหาข้อมูลคานียามจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 การตอบข้อหารือตามกฎหมายนั้น ต้องมีความรู้และทักษะในการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงข้อกฎหมาย การตีความบทบัญญัติกฎหมาย รวมถึงต้องมีความรู้ด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังต้องมีทักษะในการสืบค้นหาข้อมูล ทักษะการประสานงาน การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เมื่อมีผู้ขอคำปรึกษาหารือเข้ามา ผู้รับผิดชอบตอบข้อหารือจะต้องวิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามข้อหารือ วิเคราะห์บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สืบค้นบันทึกตอบข้อหารือกรมอนามัยที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อตรวจสอบว่าข้อหารือดังกล่าวเคยมีแนวคำตอบไว้แล้วหรือไม่ หากมีแนวคำตอบแล้วให้นำมาเทียบเคียงและตอบข้อหารือได้เลย แต่หากสืบค้นแล้วพบว่ายังไม่เคยมีแนวคำตอบหรือยังคงไม่แน่ใจในเรื่องการตีความข้อกฎหมายที่ยังไม่ชัดเจน ให้ดำเนินการปรึกษาหารือเพื่อนร่วมงานและหัวหน้ากลุ่มงาน หากยังไม่มีข้อยุติ อาจ (ร่าง) แนวคำถาม-คำตอบและปรึกษาหารือใน Line group ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน หากยังไม่มีข้อยุติอีก ก็สามารถเสนอให้กลุ่มส่งเสริมการใช้กฎหมาย นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขพิจารณาต่อไป ซึ่งในกรณีที่หารือมาดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้รับผิดชอบตอบข้อหารือได้ปรึกษาหารือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน จัดทำ (ร่าง) แนวคำถาม-คำตอบข้อหารือและส่งเข้า Line group ของศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขพิจารณาให้ความเห็นชอบและเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการตอบข้อหารือเพื่อให้การตอบข้อหารือไปในแนวเดียวกัน ดังนี้

คำถาม

คำถาม “การผลิตหน้ากากอนามัย” เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558 หรือไม่

ข้อมูลด้านวิชาการ หน้ากากอนามัยใช้แล้วทิ้งสำหรับการแพทย์นั้นจะเป็นเส้นใยแบบ Non-woven สามชั้น ผ่านอนุพเวเน (NON-WOVEN) เป็นวัสดุที่มีลักษณะคล้ายผ้าทำมาจาก เส้นใยที่ถูกติดกันไว้ด้วยสารเคมี เชิงกล ความร้อน หรือการทำละลาย ซึ่งเป็นคำที่ใช้กันในอุตสาหกรรม นอนวูฟเวเน (nonwovens) หรือผ้าไม่ถักไม่ทอ หน้ากากอนามัยเป็นตัวอย่างหนึ่งของผลิตภัณฑ์ที่ทำจากนอนวูฟเวเน โดยนิยามแล้วนอนวูฟเวเน คือ ผ้าที่เกิดจากการขึ้นรูปจากเส้นใยโดยตรง ซึ่งแตกต่างจากผ้าทอ หรือผ้าถักโดยทั่วไปที่มีการขึ้นรูปเส้นใยให้เป็นเส้นด้ายก่อนแล้วจึงนำไปขึ้นรูปเป็นผ้า ดังนั้นถ้าเรานำเอาแผ่นนอนวูฟเวเนมาส่องกล้องขยายดูโครงสร้างกัน ชัดๆ ก็จะเห็นเป็นเส้นใยพาดสานกันไปมาในทุกทิศทาง นอนวูฟเวเนมีข้อเด่นคือ สามารถออกแบบให้มีลักษณะและสมบัติที่หลากหลาย เพื่อให้เหมาะสม สำหรับการใช้งานที่แตกต่างกันไป ซึ่งลักษณะและสมบัติที่หลากหลายของนอนวูฟเวเนนี้เกิดจากการเลือกใช้เส้นใยที่มีอยู่หลากหลายชนิดทั้งเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยประดิษฐ์ผสมผสานกับกระบวนการขึ้นรูปนอนวูฟเวเนที่สามารถทำได้หลายเทคนิค หน้ากากอนามัยใช้แล้วทิ้งสำหรับการแพทย์นั้นจะเป็นเส้นใยแบบ Non-woven สามชั้น กระบวนการผลิตหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ วัสดุหลักอย่าง Non-woven นั้นจะถูกแขวนเอาไว้บนอุปกรณ์เพื่อให้สามารถป้อนเข้าเครื่องผลิตได้อัตโนมัติจากนั้นจึงทำการติดห่วงคล้องหูและทำการฆ่าเชื้อด้วยกระบวนการ Sterilized ด้วย Ethylene Oxide และทิ้งไว้ 7 วัน เพื่อให้ระเหย

โดยขั้นตอนเบื้องต้นมีดังนี้ 1. ผสมผสาน Non-woven ทั้งสามชั้นเข้าด้วยกัน 2. เย็บลวดสำหรับปรับทรงจมูกเข้ากับผ้า Non-woven 3. พับหน้ากากให้เป็นชั้น 4. ตัดขนาดให้พอดีกับหน้ากาก 1 ชิ้น 5. เสริมความแข็งแรงให้กับขอบหน้ากาก 6. ติดห่วงสวมเข้ากับมุมทั้งสี่ด้านของหน้ากากด้วยอุปกรณ์ความร้อน 7. ฆ่าเชื้อ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 “เย็บ” ก. ทำให้ติดกันโดยใช้เข็มร้อยด้ายหรือเชือกเป็นต้นทางขึ้นทางลง เช่น เย็บผ้า เย็บกระสอบ ใช้ดอกลีหรือหวายเป็นต้นที่มีปลายแหลมทางขึ้นลงเพื่อร้อยสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ติดกัน เช่น เย็บจาก ใช้เครื่องอุปกรณ์กดทำให้กระดาษติดกันด้วยลวดเย็บ เช่น เย็บกระดาษ กลัดให้ติดกันด้วยไม้กลัด เป็นต้น เช่น เย็บกระถาง.

ข้อกฎหมาย ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558 ประเภทที่ 10(5) การเย็บปักผ้า หรือสิ่งทออื่นๆ ด้วยเครื่องจักร **ขอบเขตความหมาย** สถานที่ที่ทำการเย็บผ้า ปักผ้า หรือสิ่งทออื่นๆ โดยใช้เครื่องจักร

คำตอบ

คำตอบ จากการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายดังกล่าวข้างต้น การผลิตหน้ากากอนามัย ซึ่งมีการนำผ่านอนุพเวิน (nonwovens) มาตัด เย็บด้วยเครื่องจักร ฆ่าเชื้อ จนเป็นหน้ากากอนามัย โดยกิจกรรมหรือกระบวนการผลิตหน้ากากอนามัยดังกล่าวนี้ มีความเสี่ยงผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งอาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญ เช่น เสียงดังรบกวนจากเครื่องจักร ฝุ่นละอองจากเศษผ้าก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อระบบทางเดินหายใจ เป็นต้น ดังนั้น จึงมีความเห็นว่า การผลิตหน้ากากอนามัยตามข้อเท็จจริงที่ได้หาหรือมานี้ เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทที่ 10(5) การเย็บ ปักผ้า หรือสิ่งทออื่นๆ ด้วยเครื่องจักร

แหล่งข้อมูลอ้างอิง :

การผลิตหน้ากากอนามัย, สืบค้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2563. จาก <https://www.mmthailand.com/ผลิตหน้ากากอนามัย>

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย, คู่มือแนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535, สืบค้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2563. จาก <http://laws.anamai.moph.go.th/main.php?filename=1LBook>

สำนักงานราชกิจจานุเบกษา 2563, ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563, สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2563. จาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2563/E/048/T_0001.PDF

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, สืบค้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2563. จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/index.php>